

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/4/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2325011034
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2325011034.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Andrey Kondllovej a JUDr. Rudolfa Botta, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX. XXXXX XXXX v C., trvalé bydlisko D. XXX, bez prihlásenia E. F. XXX, t. č. vo výkone väzby v ÚVV Nitra, pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného voči rozsudku Okresného súdu Galanta z 28. novembra 2025, sp. zn. 14T/75/2025, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 10. februára 2026, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B. zamietá.

odôvodnenie:

- Okresný súd Galanta (ďalej len okresný súd) rozsudkom z 28. novembra 2025, sp. zn. 14T/75/2025, uznal A. B. (ďalej len obžalovaný) za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), na skutkovom základe tam uvedenom. Okresný súd ho za to odsúdil podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l), § 38 ods. 2 a § 39 ods. 5 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.
- Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa žiadna zo strán k opravnému prostriedku nevyjadrila. Prokurátor sa následne písomným podaním doručeným okresnému súdu 2. decembra 2025 práva na podanie odvolania výslovne vzdal. Obžalovaný následne zahlásil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Róberta Bánoša (ďalej len obhajca) voči rozsudku odvolanie čo do výroku o treste, konkrétne tak učinil písomným podaním doručeným okresnému súdu 9. decembra 2025.
- Zahlásené odvolanie odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu dodatočným písomným podaním doručeným okresnému súdu 18. decembra 2025.
 - V odvolaní uviedol (zostručnene), že ho podáva z dôvodu podstatných chýb konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, ďalej preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby, že súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a najmä z dôvodu, že uložený trest je neprimerane prísny.
 - Ako prvé obžalovaný namietal nesprávne ustálený pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Poukázal na to (zostručnené), že mu okresný súd priznal len poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zák., on sa ale domnieva, že mu patrí aj ďalšia poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Obžalovaný zdôraznil, že v konaní pred súdom učinil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.), čím podľa neho napomáhal súdu. Takýmto postupom totiž umožnil prevziať výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní. Tým podstatne uľahčil súdu dokazovanie v tejto trestnej veci, ktorý postoj bolo nevyhnutné pri ukladaní trestu podľa neho zohľadniť. Umožnenie takéhoto zjednodušeného postupu v konaní súdu je treba podľa neho nepochybne považovať za napomáhanie súdu pri objasňovaní trestnej činnosti.

Podporne v tomto smere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tdo/63/2016 z 25. októbra 2016. Tiež poukázal na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 6To/71/2020 z 21. júla 2020, ktoré argumenty je možné analogicky vztiahnuť aj na jeho prípad. Podľa obžalovaného súd pri ukladaní trestu musí prihliadať nielen na generálnu prevenciu, ale aj na individuálnu a trest má teda spĺňať nielen represívnu funkciu, ale aj prevýchovnú, pričom tieto majú byť vyvážené.

3.3. Obžalovaný ďalej poukázal na to, že v konaní pred okresným súdom sa domáhal aj mimoriadneho zníženia trestu postupom podľa ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., ktoré videl v okolnostiach prípadu. Konkrétne v tom, že sa k žalovanému skutku priznal, jeho spáchanie i v dôsledku pobytu vo väzbe úprimne oľutoval a už v priebehu trvania väzby preukázal svoju snahu po náprave svojim vzorným správaním v ústave na výkon väzby. Obžalovaný sa domnieva, že mimoriadne zmiernujúce ustanovenie mal okresný súd použiť pre jeho kritický postoj k trestnej činnosti a učinené vyhlásenie o vine. Uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov obžalovaný pociťuje podstatne citeľnejšie než iní páchatelia a tento považuje stále za neprimerane prísny, najmä s prihliadnutím na jeho individuálny dopad na jeho osobu. Zdôraznil, že doposiaľ nebol súdne trestaný, teda ide o jeho prvý stret s trestným právom, pričom uložený trest odňatia slobody by bol jeho prvým výkonom trestu, teda v jeho prípade by mal výrazne intenzívnejší účinok než u osôb, ktoré už v minulosti trest odňatia slobody vykonávali. Toto podľa obžalovaného malo byť zohľadnené pri posudzovaní primeranosti a individualizácii trestu. Obžalovaný zopakoval, že svoje úprimne ľutuje a nechce sa vyhýbať prevzatíu zodpovednosti za, že do budúcnosti už určite nebude páchať trestnú činnosť, či pokračovať v páchaní trestnej činnosti, ktorej sa dopustil len z dôvodu nerozvážnosti.

3.4. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti obžalovaný v konečnom návrhu žiadal, aby krajský súd napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Tr. por. zrušil vo výroku o treste a aby postupom podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Alternatívne žiadal, aby krajský súd po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o treste sám rozhodol tak, že mu uloží nižší trest.

4. Prokurátor, ktorému bolo písomne zdôvodnené odvolanie obžalovaného doručené, sa k nemu nevyjadril.

5. Spisový materiál bol krajskému súdu riadne predložený na rozhodnutie o odvolaní obžalovaného 16. januára 2026.

6. Za účelom prejednania odvolania obžalovaného nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 10. februára 2026, ktorého sa zúčastnili prokurátorka krajskej prokuratúry a ako substitút ustanoveného obhajcu JUDr. Róberta Bánoša advokátka JUDr. Andrea Kuruczová. Účasť obžalovaného bola zabezpečená z ÚVV Nitra prostredníctvom video-konferenčného zariadenia podľa § 61b Tr. por., voči čomu obhajoba neuplatnila žiadne výhrady. Do odvolacieho konania bol ako tlmočník pribratý G. H., ktorý v priestoroch ÚVV Nitra vykonal tlmočenie. Obžalovaný voči osobe tlmočníka a kvalite tlmočenia žiadne výhrady neuplatnil. Pokiaľ ide o priebeh verejného zasadnutia, predseda senátu po podaní správy o stave veci so zameraním na otázky, ktoré treba riešiť, udelil slovo na konečné návrhy, keďže strany žiadne návrhy na doplnenie dokazovania nemali. V rámci konečných návrhov prokurátorka navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné, obhajkyňa zotrvala na argumentoch uvedených v písomne odôvodnenom odvolaní a žiadala rozhodnúť v zmysle konečného návrhu tam uvedeného. Obžalovaný uviedol, že skutok veľmi ľutuje, viac krát sa to nestane a v ďalšom sa pripol k prednesu svojej obhajkyne.

7. Krajský súd ako súd odvolací na podklade podaného odvolania preskúmal napadnutý rozsudok a zistil, že odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonom stanovenej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Následne s poukazom na ust. § 317 ods. 1 Tr. por., krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Ku konaniu, ktoré napadnutému výroku o treste predchádzalo

8. Pokiaľ ide o správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo výroku o treste, obžalovaný ho síce v odvolaní formálne napadol, avšak reálne žiadne konkrétne výhrady voči konaniu neuplatnil. A chyby konania odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., krajský súd vlastným prieskumom nezistil.

9. Zo zápisnice z hlavného pojednávania vyplýva, že okresný súd dokazovanie ohľadom tohto výroku vykonal zákonným spôsobom a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie.

K trestaniu všeobecne

10. Krajský súd považuje za potrebné na úvod pripomenúť niektoré teoretické východiská rozhodné pre ukládanie trestu.

10.1. Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

10.2. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Tr. zák., čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

10.3. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

10.4. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnuť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnuť najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, na jeho správanie po spáchaní trestného činu, najmä na jeho úsilie o náhradu škody a odstránenie škodlivého následku trestného činu a na úsilie páchatel'a o dosiahnutie urovnania s poškodeným, ako aj na dobu, ktorá uplynula od spáchania trestného činu. Súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne aj na to, že páchatel' trestného činu získal alebo sa snažil získať trestným činom majetkový prospech; ak tomu nebránia majetkové alebo osobné pomery páchatel'a alebo to nebude na ujmu náhrady škody alebo odstránenia škodlivého následku trestného činu, uloží mu s prihliadnutím na výšku tohto majetkového prospechu niektorý trest, ktorým ho postihne na majetku, a to buď ako samostatný trest alebo popri inom treste, pričom zväží najmä uloženie peňažného trestu. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery za trestné činy podľa § 213, § 233, § 237, § 254, § 261, § 262, § 266, § 276 ods. 4, § 277 ods. 4, § 277a ods. 3, § 326, § 330 a 334, ktorých spáchaním dochádza k poškodzovaniu finančných záujmov Európskej únie súd prihliada aj na to, aby trest zabezpečil ochranu finančných záujmov Európskej únie. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne aj na práva a právom chránené záujmy osôb poškodených trestným činom, ako aj osôb, ktoré boli dotknuté škodlivým následkom trestného činu.

10.5. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatel'a i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatel'om či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatel'a neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel' oprávnené nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel' je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a

preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatel'a je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatel'a pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

K výroku o treste konkrétne

11. Obžalovaný v odvolaní uloženému trestu odňatia slobody vytýkal neprimeranú prísnosť, mimo iné aj s poukazom na neaplikovanie mimoriadneho zmierňujúceho ust. § 39 ods. 1 Tr.

zák. Skôr ako krajský súd odpovie na otázku nastolenú obžalovaným, musel preskúmať, či okresný súd dodržal kogentné ustanovenia vzťahujúce sa k ukladaniu trestu.

12. Pokiaľ ide o pomer a mieru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, okresný súd u obžalovaného správne ustálil existenciu len jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., že sa priznal k spáchaniu trestného činu a úprimne ho oľutoval.

13. Pokiaľ sa obžalovaný domáhal poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák., táto mu správne okresným súdom priznaná nebola.

13.1. Aby mu bolo možné poľahčujúcu okolnosť podľa naposledy označeného ustanovenia priznať, muselo by k samotnému priznaniu z jeho strany pristúpiť aj uvedenie údajov, ktoré umožňujú vytvoriť si komplexnejší obraz o okolnostiach činu, poprípade aktívna účasť obžalovaného na iných dôkazných úkonoch, než je jeho výsluch (rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, previerka výpovede na mieste činu). Taká súčinnosť musí byť poskytnutá orgánom prípravného konania, nakoľko už tie musia objasniť čin (a to aj procesným dokazovaním, vedeným v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por., nie len „operatívne“) do tej miery, aby mohla byť podaná obžaloba.

13.2. Tejto problematike sa bližšie venovalo Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, na zjednotenie v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n) a § 36 písm. l) Tr. zák. v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b) alebo písm. c) Tr. por., ktoré stanovisko je publikované pod poradovým číslom 44. v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2017. Bez potreby opakovania záverov tohto stanoviska naň krajský súd v podrobnostiach odkazuje, keďže je verejne prístupné na webovom sídle Najvyššieho súdu SR.

13.3. Vychádzajúc z obsahu spisového materiálu a z predmetného stanoviska krajský súd konštatuje, že v tomto prípade obžalovaný pri výsluchu v prípravnom konaní v procesnom postavení obvineného trestnú činnosť popieral a svoj postoj zmenil až na hlavnom pojednávaní, kde sa k trestnej činnosti doznal a oľutoval ju. Zmenu postoja odôvodnil tým, že mal dostatok času nad vecou porozmýšľať a po dôkladnom zvážení dospel k záveru, že skutok spáchal tak, ako mu ho za vinu kladie obžaloba. Ani z pohľadu krajského súdu sa tak žiadne napomáhanie OČTK, ktoré by zahŕňalo aktívnu spoluprácu pri objasňovaní trestnej činnosti, zo strany obžalovaného nekonalo.

14. Žiadne ďalšie poľahčujúce okolnosti krajský súd odvolacím prieskum nezistil. Pokiaľ ide o priťažujúce okolnosti, tieto správne okresný súd žiadne nezistil.

15. Pokiaľ ide o druh trestu, tak okresný súd správne skonštatoval, že s poukazom na § 34 ods. 6 Tr. zák. musel obžalovanému ukladať trest odňatia slobody, nakoľko horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti Tr. zák. pre stíhaný zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 prevyšuje 8 rokov.

16. Okresný súd nepochybil ani vtedy, keď obžalovanému postupom podľa § 39 ods. 5 Tr. zák. ukladal trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby siedmich rokov za ním učené vyhlásenie o vine, ktoré bolo okresným súdom prijaté, keďže v rozsahu neodvolateľného priznania obžalovaného sa nevykonalo kontradiktórne hlavné pojednávanie, v dôsledku čoho sa podstatne urýchlilo a zjednodušilo rozhodovanie v tejto trestnej veci. Súčasne boli splnené aj ďalšie dve podmienky pre takýto postup a síce, že by použitie nezniženej trestnej sadzby bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a že aj od takto mimoriadne zníženého trestu je možné očakávať zabezpečenie ochrany spoločnosti.

17. Pokiaľ ide o okresným súdom uložený trest vo výmere 4 roky a 8 mesiacov, tento bol s použitím ust. § 39 ods. 5 Tr. zák. znížený o celú jednu tretinu, teda v maximálnej možnej miere pod dolnú hranicu siedmich rokov, čo už z povahy (logiky) veci nemôže byť pre obžalovaného neprimerane prísne, keďže nižší trest sa obžalovanému uložiť s použitím cit. ust. už nedal. Ďalšie úvahy ohľadom primeranosti takto mimoriadne zníženého trestu sú preto bezpredmetné. Okresným súdom uložený trest aj podľa mienky krajského súdu zodpovedá všetkým hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle ust. § 34 Tr. zák., teda je primeraný a spravodlivý, ktorý splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň morálne odsúdi konanie obžalovaného.

18. Nedôvodne sa obžalovaný v odvolaní domáhal výraznejšieho zníženia trestu so súčasťou aplikáciou ust. § 39 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

18.1. Trestný zákon v súlade so zásadou individualizácie trestu umožňuje vo výnimočných prípadoch uložiť trest aj po dolnú hranicu trestu stanovenú v osobitnej časti. Umožňuje tak uloženie trestu aj tým páchatel'om, u ktorých by uloženie trestu v rámci trestnej sadzby nezodpovedalo konkrétnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatel'a. Takýmito okolnosťami (prípady) budú najmä poľahčujúce okolnosti, za predpokladu, že ich rozsah alebo význam prekračujú hranice bežné pre priznanie statusu poľahčujúcich okolností, napr. osobné pomery páchatel'a, silné citové rozrušenie, nevyliciteľná choroba páchatel'a pod. Mimoriadne okolnosti vo svojej podstate vyžadujú, aby súd starostlivo a dôkladne zvážil ich povahu. Musí ísť o také okolnosti, ktoré sa pri posudzovanej trestnej činnosti bežne nevyskytujú alebo len v ojedinelých prípadoch. Pomerom páchatel'a sa rozumie okolnosti bezprostredne súvisiace s osobou páchatel'a, ktoré nesúvisia s trestnou činnosťou a existujú v čase rozhodovania o treste. Takýmito pomerom môže byť napr. skutočnosť, že sa páchatel' sám stará o viacero osôb, ktoré sú na neho odkázané, ťažká, nevyliciteľná choroba páchatel'a a pod. Súd pri rozhodovaní o mimoriadnom znížení trestu musí zistiť nielen skutočnosti nasvedčujúce mimoriadnym okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatel'a, ale aj odôvodniť, prečo považuje uloženie trestu v rámci trestnej sadzby za neprimerané.

18.2. Zo súdnej praxe je potrebné konštatovať, že nie je možné takýto postup zdôvodňovať len samotným priznaním sa k spáchaniu trestného činu, ľútosťou nad jeho spáchaním, prípadne náhradou spôsobenej škody alebo doposiaľ vedenie riadneho života. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno oprieť len o okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, a preto použitie tohto ustanovenia je skôr výnimkou a musí byť v každom prípade veľmi starostlivo odôvodnené. Pomery páchatel'a sa týkajú hodnotenia jeho osoby. Tieto však priamo nesúvisia so spáchaním trestného činu. Ide o okolnosti možné ovplyvniť úvahy o treste, ktoré charakterizujú osobu páchatel'a ako objektu trestu, a taktiež o okolnosti, pre ktorý je rovnaký trest pre rôznych páchatel'ov rôzne citelný. V podstate tak pôjde, napr. o rodinné a osobné pomery existujúce nie v čase spáchania trestného činu, ale v dobe rozhodovania o treste, napr. majetkové pomery páchatel'a, jeho zdravotný stav, prípadne zdravotný stav jeho rodiny, starostlivosť o početnú rodinu, vek atď. V každom prípade sa však vyžaduje, aby šlo o také výnimočné pomery páchatel'a, z ktorých je možné usudzovať, že trest odňatia slobody uložený v rámci trestnej sadzby by bol neprimerane prísny a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Na druhej strane za pomery páchatel'a nemožno považovať skutočnosti, že sa páchatel' k činu priznal, ľutoval ho, pomáhal ho objasniť. K týmto okolnostiam súd prihliadne pri stanovení druhu trestu a jeho výmery v rámci zákonnej trestnej sadzby (obdobne napr. rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/66/2015 zo 14. júla 2015).

18.3. Záver o neprimeranej prísnosti trestu odňatia slobody uloženého v rámci zákonnej (nezníženej) trestnej sadzby trestu odňatia slobody sa musí opierať o zhodnotenie okolností prípadu a pomerov páchatel'a, nestačí iba názor súdu o prílišnej prísnosti trestnej sadzby a jej dolnej hranice. Ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. je potrebné aplikovať prísne individuálne, avšak s rešpektovaním zásady rovnosti pred zákonom a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Už zo samotného označenia, že ide o mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody vyplýva, že nebude možné ho aplikovať pravidelne, na akýkoľvek prípad, ale na prípady niečím zvláštne, neobvyklé, odlišujúce sa od bežne sa vyskytujúcich prípadov. Podľa názoru krajského súdu takáto situácia v posudzovanej trestnej veci nenastala.

18.4. Pokiaľ ide o pomery obžalovaného, tieto nie sú ničím výnimočné. Nebolo zistené vôbec nič, čo by sa svojou povahou vymykalo z medzí, v ktorých sa bežne posudzujú aj iní páchatelia tohto druhu trestnej činnosti. Ani okolnosti súdeného prípadu sa ničím (v pozitívnom zmysle) nevymykajú od ostatných zločinov týrania blízkej a zverenej osoby, ktoré senát 6To odvolacieho súdu v rámci svojej rozhodovacej činnosti prejednával. Skôr naopak, svojou intenzitou a dĺžkou páchania trestnej činnosti patrí k tým závažnejším prípadom. Pri takomto páchaní trestnej činnosti zo strany obžalovaného nemožno v žiadnom prípade hovoriť o vybočení z medzí inak riadne vedeného života (tzv. excese), ktorý bol vyvolaný len konzumom alkoholu. Tobôž, ak závislosť od alkoholu u obžalovaného diagnostikovaná nebola, u neho išlo len o škodlivé užívanie alkoholu (abúzus), ako vyplýva zo záverov znaleckého posudku znalca MUDr. Maroša Uhrina. Uvedené tak krajský súd uzatvára s tým, že na ukladanie trestu obžalovanému aj s použitím mimoriadneho zmierňujúceho ust. podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. neboli splnené zákonné podmienky, čo správne skonštatoval už okresný súd.

19. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti vyhodnotil krajský súd všetky odvolacie námietky obžalovaného ako nedôvodné. Faktory akcentované obžalovaným v podanom odvolaní (priznanie, úprimné oľutovanie činu, vyhlásenie o vine, prvovýkon, či priaznivá resoc. prognóza) boli okresným súdom pri určení druhu trestu a jeho výmery v plnej miere zohľadnené.

K tzv. vonkajšej (súdnej) diferenciacii

20. Čo sa týka spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody, okresný súd nepochybil, keď obžalovaného s použitím ust. § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže tento dosiaľ vo výkone trestu odňatia slobody nebol.

Záver

21. Na základe prezentovaných úvah krajský súd vyhodnotil odvolanie obžalovaného ako nedôvodné, preto ho postupom podľa § 319 Tr. por. na verejnom zasadnutí zamietol. Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.